

**VERSLAG VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING
VAN DE GESCHIEDKUNDIGE KRING VAN STAD EN LAND
VAN BERGEN OP ZOOM, d.d. woensdag 13 april 2016 in de
Ontmoetingskerk te Bergen op Zoom.**

Aanwezige bestuursleden:

Joost de Graauw, voorzitter; Sjef de Wit, secretaris; Jos van Rijn, penningmeester en de bestuursleden Marc van der Steen, Jan van Tienen, Laurijs Weyts en Jan Hopstaken.

Aanwezige leden:

De presentielijst werd getekend door 57 leden (inclusief het bestuur).

Afwezige leden:

Bericht van verhindering werd ontvangen van:

Het erelid de heer W. van Ham

Van de dames R. Huisman, N. Dekkers, I. van Kemenade, R. Weyts, M. Wiskerke-Nieuwenhuizen, Y. Kortlever en G. de Kort-Draaijer.

Tevens van de heren J. Dekkers, W. van Meurs, W. van Nieuwenhuizen en J. Weyts.

1. Opening door de voorzitter

De voorzitter opent de 47^e Algemene Leden Vergadering van de Geschiedkundige Kring, heet de aanwezigen welkom, meldt de afwezigheid van het erelid de heer W. van Ham, maar brengt zijn hartelijke groet over. U hebt allen kennis kunnen nemen van de bij de vergadering benodigde vergaderstukken op de website, u had de stukken ook kunnen opvragen bij de secretaris of bij de penningmeester en bij binnenkomst lagen er exemplaren ter inzage in de gang.

2. Vaststellen van de agenda

Er zijn geen aanvullingen of wijzigingen op de agenda binnengekomen bij de secretaris, dus vraagt de voorzitter de vergadering om in te stemmen met deze agenda.

3. Ingekomen stukken en mededelingen

Er zijn geen ingekomen stukken maar wel 12 afmeldingen binnengekomen bij de secretaris, deze staan boven aan het verslag.

De voorzitter heeft twee mededelingen:

- Na de pauze volgt er een lezing door de Berregse Kamer in de persoon van Cees van Broekhoven over het Bergs Dialect. Cees is voorzitter van het Dialectgezelschap De Berregse Kamer en in het dagelijkse leven projectleider bij het Centrum voor de Kunsten.
- Vorig jaar is op 11 september de heer Theo Jansen overleden, hij was niet alleen enige jaren secretaris van de Kring, maar had ook zitting in de redactie van *De Waterschans* en werkte mee aan de serie Studies uit Bergen op Zoom. In Waterschans 2015-4 heeft een mooi in memoriam gestaan, die geschreven is door Willem van Ham. Voorzitter vraagt de aanwezigen om een moment van stilte.

4. Vaststelling verslag jaarvergadering d.d. 23 april 2015

Het verslag lag bij binnenkomst bij de overige stukken. Bovendien is het ook op de website gepubliceerd. De aanwezige leden hebben geen op- of aanmerkingen op dit verslag.

Het verslag van de ALV 2015 wordt vastgesteld met dank aan de secretaris voor het samenstellen hiervan.

5. Jaarverslag van het bestuur over 2015

Het jaarverslag is beschikbaar gesteld via de website en lag bij binnenkomst in de gang ter inzage.

De voorzitter memoreert een aantal zaken:

- Vorig jaar konden we melding maken van een heuse aanwas in het verenigingsjaar 2014. Dit jaar moet de voorzitter melding maken van een terugloop. De redenen zijn erg divers om te kunnen praten van een trend. Het gaat over overlijden, overlijden partner, verhuizing en geen belangstelling meer.
- In het jaarverslag is traditiegetrouw aandacht voor de activiteiten van het bestuur en vermelden wij bijzonderheden over redacties en werkgroepen. Als belangrijkste zaken noem ik u:
  - ❖ De Waterschans
Het was een roerig jaar voor de redactie. Nadat Waterschans 2015-2 was afgerond verlieten Jac Backx en Tineke van Dam de redactie, zoals vorig jaar al was aangekondigd. Bovendien kon Irene van Kemenade (hoofdredacteur) haar werkzaamheden om medische redenen niet uitvoeren. Gelukkig is Irene helemaal hersteld, maar ze moest wel keuzes maken m.b.t. haar inzet voor het verenigingsleven.
Jan Peeters heeft het hoofdredacteurschap voor nummer 3 waargenomen en heeft vervolgens het hoofdredacteurschap op zich genomen met instemming van de redactie en het bestuur.
De redactie heeft ondertussen ook nog een nieuw redactielid gevonden, die vanaf no. 2 van 2016 volledig mee zal draaien.
De digitalisering van De Waterschans is na wat vertraging nu helemaal op orde en op schema. Ze zijn dan ook weer beschikbaar en te raadplegen op de website van Het Markiezenhof en via onze website.
  - ❖ Website
Eind 2014 is de website volledig vernieuwd en in een modern jasje gestoken. Het heeft nu een professionele uitstraling.
Maandelijks zijn er 1000 bezoekers en als er een Nieuwsbrief is uitgebracht, zien we dit aantal zelfs tot 1500 stijgen.
De redactie heeft op verzoek van het bestuur gewerkt aan een naam en een redatiestatuuut. De werkgroep – Online – heeft dit statuut eind 2015 bij het DB ingediend. Dit is als concept redatiestatuuut goedgekeurd en zal dit jaar worden getoetst aan de bruikbaarheid en daarna geëvalueerd worden.
  - ❖ Hofzaallezingen
In 2015 is afgeweken van het patroon van januari/februari en werden de lezingen gehouden in maart. Dit bleek/blijkt een succes, zowel vorig jaar als dit jaar waren de lezingen binnen anderhalve week uitverkocht. Ook de samenwerking met HKK Halchterth en het Markiezenhof verliep prima.
Het was in 2015 70 jaar geleden dat Nederland was bevrijd en dus waren de 4 lezingen gerelateerd aan de Tweede Wereldoorlog o.a. Joodse families in Bergen op Zoom en de Slag om de Schelde.
  - ❖ Werkgroep Quiz/Geschiedenisquiz
Ondanks verwoede pogingen van o.a. De Eigenwijzen, die in 2014 nog met de eerste plaats en de wisselbeker gingen lopen, was het in 2015 toch raak en won het team van de Onze Lievevrouweparochie. Voor de derde keer legde zij beslag op de eerste plaats en dus ging de wisselbeker definitief naar het team van de Onze Lievevrouweparochie.
Fons Evers is vanaf het begin betrokken geweest en zal over 2 dagen voor het laatst de kar trekken en dan het stokje overdragen.
  - ❖ Stadsexcursies
We hadden dit jaar twee stadsexcursies, die zeer verschillend van aard waren.
De eerste was met Henk Franken langs diverse plaatsen waar café's waren geweest. Het was erlangs en niet naar binnen. Er was zoveel belangstelling dat er ook een tweede wandeldag werd gemaakt met een volle groep geïnteresseerde mensen.
Van een heel ander kaliber was het bezoek o.l.v. Jan en Laurijs Weijts aan de gerestaureerde Heerenkamer en de gerenoveerde Witte Zaal in het stadhuis.
  - ❖ Werkgroep excursie
Er waren 3 kleine excursies naast de jaarexcursie naar Delft. Daar werd een stadswandeling gemaakt en bezocht men de Nieuwe Kerk en het Prinsenhof.

Opmerkelijk was dat bij elke excursie Wim van Nieuwenhuizen aanwezig was bij het vertrek vanaf Gageldonk. Of hij ging mee of hij zwaaide de busreizigers uit. Wim wordt bedankt voor zijn betrokkenheid.

❖ Vrijwilligersbijeenkomst

Jaarlijks willen we de ongeveer 45 vrijwilligerse voor het vele werk dat zij doen voor de Geschiedkundige Kring bedanken. In 2015 lag de opkomst wat lager, maar dat heeft niet aan het programma gelegen. Het bezoek aan het Wilhelmiënmuseum in Huijbergen en de uitleg door broeder Adrie Franken was meer dan de moeite waard.

Tijdens dit bezoek ontdekten wij dat de displays/prikborden wel erg versleten waren. Onze contactpersoon, mevrouw Muller, vertelde dat de beperkte financiële middelen geen ruimte lieten voor aanschaf van nieuwe borden.

De GK heeft - als dank voor de ontvangst – besloten om twee nieuwe borden te schenken, die vorige week zijn overhandigd. Broeder Adrie en mevrouw Muller zijn er heel blij mee.

❖ School van Geschiedenis

Dat de aanmeldingen voor het eerste jaar wat terugliepen, werd verwacht. De aanmeldingen voor het tweede jaar blijven nagenoeg gelijk, wat niet zo gek is, want daarna heeft men pas toegang tot de modules.

In 2012/2013 is de School begonnen met 5 modules en voor het cursusjaar 2015/2016 zijn er 17 modules beschikbaar. Niet alle modules worden jaarlijks gegeven, maar het aanbod is ruim voldoende om aan de wensen tegemoet te komen. Zo komen de modules Weervissen en Dialecten er volgend jaar bij.

Afgelopen jaar was er ook een cursusaanbod speciaal voor de ambtenaren van de Gemeente Bergen op Zoom. Dit was ook een schot in de roos en zal komend schooljaar zeker op herhaling gaan.

Tot slot:

Zonder de vrijwilligers, die de werkgroepen bemensen en hun tijd investeren in het draaiend houden van de Geschiedkundige Kring, zou het erg moeilijk zijn/worden.

Daarom onze grote dank aan alle vrijwilligers, maar zeker ook aan de leden voor hun betrokkenheid bij de Geschiedkundige Kring en de geschiedenis van Bergen op Zoom.

Mogelijk heeft u informatie gemist over ons komend jubileum.

Bij agendapunt 9 – beleid 2015 – 2018 – volgt een update, die gaat over het vijftigjarig jubileum.

Bij dit jaaroverzicht wil de voorzitter nog twee algemene opmerkingen maken, die links of rechts voor beroering hebben gezorgd en een mogelijk mooi vooruitzicht:

a. Het beloofde artikel Sander Wassing over Alva's Raad van Beroerten.

Na afloop van de lezing door Sander op 1 oktober is er gezegd dat er een artikel zou verschijnen in De Waterschans 2015-4. Dit is niet gebeurd, omdat het artikel in eerste instantie niet goed bevonden werd door Sander. Het tweede concept is afgekeurd door de redactie, die in deze autonoom is en dit zelf mag beslissen. De hoofdredacteur heeft nog geprobeerd om tot een aanvaardbare oplossing te komen, maar na december heeft Sander niet meer gereageerd. Met het oog op de toekomst moeten we vaststellen dat het artikel of niet meer komt of niet meer past.

b. Boek over Zilver (niet als ledengeschenk)

In 2013 heeft de heerl Hielkema het idee opgevat om aan Bergs Zilver en Bergse Zilvermeden aandacht te schenken. Tijdens de ALV van 2013 is hierover gesproken door de heer Hielkema en dit heeft enkele deelnemers voor zijn projectgroep opgeleverd.

Er is ruimte geboden aan de projectgroep om nieuwsbrieven te plaatsen op de website, er was ook ruimte in de Waterschans, doch dit ging niet door daar men niet vooruit wilde lopen op het boek. Vervolgens werd door de projectgroep gevraagd of dit boek Zilver als ledengeschenk voor 2016 kon/mocht doorgaan. Echter toen het financieel plaatje op tafel kwam, bleek dit een complete begroting, deze schetste een beeld dat, naar inschatting van het bestuur, het boek zelfdragend uitgegeven zou kunnen worden. Onze bijdrage was dus niet nodig, wel werd er aan de GK een bijdrage gevraagd die ruim € 10.000,-- hoger lager dan het budget (166%). Dit bleek niet mogelijk.

De projectgroep was erg teleurgesteld maar in een open eerlijk gesprek is dit nogmaals uitgelegd aan de heer Hielkema door de penningmeester en een lid van de Werkgroep Boeken.

c. Positief besluiten

Wij hebben heel veel contacten met het Markiezenhof daarom heeft het bestuur van de GK een gesprek gehad met de heer Cees Meijer, directeur van het Cultuurbedrijf. De relatie blijft voor ons bij het oude en voor wat betreft het jubileum was er een prettige bijkomstigheid. Het museum en de Stichting Vrienden van het Markiezenhof vierden in 2018 ook hun 50-jarig bestaan. Nadenken over samenwerking ligt dus voor de hand.

6. Financieel verslag 2015

De voorzitter geeft graag het woord aan de penningmeester.

Het financieel verslag van 2015 kon u ook vinden op de website en het lag ook bij binnenkomst in de gang.

Allereerst kijken we naar de rekening van baten en lasten. Dan zien we dat de School voor Geschiedenis en de excursies er erg positief uitkomen. Ook de kosten voor De Waterschans (drukwerk) zijn door betere voorwaarden en betere afspraken voordeliger uitgevallen. Dit geeft een positief resultaat van € 7.135,--. Hiervan willen we een deel toevoegen aan de reserve van SvG (€ 3.445,--), een deel toevoegen aan de reserve excursie (€ 911,--) en de rest toevoegen aan het eigen vermogen (€ 2.779,--), dit met uw goedkeuring natuurlijk.

Er kwam in 2015 geen boek, maar op de rekening is wel een dotatie opgenomen voor 2016 (€ 6.000,--).

De rente is intussen erg laag en volgens een brief van de bank wordt dit nog lager. In de begroting is hier al rekening meegehouden zal straks blijken.

Kijken we naar de balans dan zien we dat de reserve gegroeid is en dat er weinig overlopende activa zijn.

- Contributie wordt soms snel overgemaakt en dit zorgt voor wat overloop
- Ook de School voor Geschiedenis zorgt voor overloop daar hier het schooljaar niet parallel loopt aan een boekjaar. Een deel van dit overschot moet nog gebruikt worden om de kosten (o.a. gebruik Moller) te dekken. 'Studenten' die zich opgeven voor de modules betalen in 2015 maar volgen deze modules soms pas in 2016. De afrekening van het Moller moet nog komen.
- Ook nieuw op de balans is de reserve jubileum - € 2.000,--.

Er zijn geen vragen aan de penningmeester, dus dank voor zijn inzet. Wij gaan nu horen wat de kascommissie er van vond.

7. Kascommissie

De kascommissie voor 2015 bestond uit de heren Piet Hoppenbrouwers, Rinus Klaassen en Wis van Meurs. Op 4 april heeft de kascommissie de financiële stukken over het jaar 2015 gecontroleerd. Piet Hoppenbrouwers leest het verslag van de kascommissie voor. Er zijn geen onregelmatigheden aangetroffen en de kascommissie vraagt de leden om de penningmeester decharge te verlenen over de gevoerde financiële administratie 2015. Hiervoor graag uw applaus.

De voorzitter bedankt de kascommissie en de penningmeester. Dit jaar treedt Wis van Meurs af en de voorzitter vraagt of er iemand zich beschikbaar wil stellen voor de kascommissie van volgend jaar. De heer Frans van den Berg treedt toe tot de kascommissie.

8. Bestuursverkiezing

Aftredend zijn mevrouw Ria Huisman, de heer Laurijs Weijts en de heer Joost de Grauw.

Mevrouw Huisman is herkiesbaar, de heer Weijts is statutair niet herkiesbaar en de voorzitter heeft aangegeven niet beschikbaar te zijn voor een tweede termijn.

Er zijn geen kandidaten aangemeld bij de secretaris.

Het bestuur bestaat uit 8 personen maar mag groeien tot 9. Gezien de drukke periode i.v.m. het jubileum wil het bestuur deze negende stoel graag invullen.

Het bestuur stelt derhalve voor om mevrouw Huisman te benoemen voor een tweede termijn en de heren Koert Damveld, Rob Franssen en Willem van Rooij tot nieuwe bestuursleden te kiezen.

De voorzitter vraagt de kandidaten om zich kort voor te stellen aan de vergadering.

Koert Damveld is geen onbekende in Bergen op Zoom, heeft zitting in een aantal stichtingen, heeft zeker belangstelling voor historie en erfgoed met als specialisatie muziekhistorie, hij heeft de komende 3 jaar meer tijd en is dus beschikbaar.

Rob Franssen heeft/had grote belangstelling voor historie vanuit zijn werk, is lid vanaf het allereerste begin, is nu met pensioen en wil zich dus inzetten voor de GK.

Willem van Rooij woont sinds 8 jaar op de Brabantse Wal, heeft gewerkt in de zeevaart, in de uitgeverij, is erg geïnteresseerd in maritieme geschiedenis en wil zich nu inzetten voor de GK.

De voorzitter vraagt of de vergadering kan instemmen met de voordracht van het bestuur? Vergadering stemt in met applaus.

Stemt de vergadering ook in met de benoeming van de heer Damveld tot voorzitter? Vergadering stemt in met applaus.

Voordat de voorzitter de nieuwe bestuursleden vraagt om formeel achter de tafel aan te sluiten (maar gezien de beperkte ruimte te blijven zitten waar zij nu zitten), wil hij eerst Laurijs Weijts bedanken voor zijn werkzaamheden en inzet gedurende 6 jaar als bestuurslid/excursieleider/webmaster. Laurijs heeft samen met de werkgroep een hele nieuwe website in elkaar gezet. Hij is en blijft nog betrokken bij de App m.b.t. het 50-jarig jubileum. Menig stadsexcursie heeft Laurijs samen met zijn vader voortreffelijk geleid en ook zijn inzet bij de quiz was groots. Wij zijn Laurijs veel dank verschuldigd, vandaar als blijk van waardering wat afscheidscadeautjes en een groot applaus vanuit de zaal.

Rob Franssen en Willem van Rooij krijgen hun bestuursbadge. Koert Damveld krijgt uit handen van Joost allereerst de voorzittershamer overhandigd. Ook krijgt hij de bewaking over de kleine sculptuur van de zeeridder windvaan die op het Markiezenhof staat. Deze Sakkoprijs die de GK in 1992 heeft ontvangen, staat dus bij de voorzitter in huis. Joost wenst de nieuwe voorzitter veel succes o.a. met de voorbereiding van GK 50 jaar in 2018 en zeker ook veel plezier.

De nieuwe voorzitter vraagt direct aan Joost om even te blijven staan. Als eerste taak mag hij de oudvoorzitter bedanken. Joost, dank je wel, het ging niet vanzelf in 2012, het heeft Ad nogal wat overredingskracht gekost. In 2013 is Joost gekozen. Het bestuur heeft hem leren kennen als aimabel, punctueel, serieus, oog voor details, erg betrokken, kortom een voorzitter met militaire precisie. Joost kon moeilijk zaken loslaten. Hij vertrekt wel als voorzitter, maar blijft erg betrokken, want hij blijft lid van de redactie Waterschans en hij volgt Fons Evers op bij de Quiz. Kenmerkend was het briefje van Joost over de kleding voor vanavond. Koert merkt op dat hij, ondanks dat 2 bestuursleden afwijken, zich aan de voorschriften heeft gehouden (met das en jas!). Joost nogmaals onze dank en ook voor hem de bekende fles GK wijn en wat afscheidscadeautjes.

9. Beleid 2015-2018

Dit is vorig jaar vastgesteld, maar er zijn natuurlijk aanvullingen:

- Het ledengeschenk 2016 gaat over Rogier
- De School voor Geschiedenis heeft een groter aanbod
- De werkgroep – Online – werkt verder aan de website
- Pompejus krijgt ook meer vorm

Update jubileum Geschiedkundige Kring 2018

De voorzitter vraagt Marc (namens het bestuur) om verder uitleg te geven. De projectgroep (raad van 11) heeft een concept programma ontwikkeld. Een deel gaat straks meedoen in de werkgroep om het verder te ontwikkelen. Belangrijk is:

- Reguliere activiteiten blijven maar krijgen een 50 jaar twist
- Er komen extra activiteiten
- We zoeken samenwerking met het cultuur historisch veld

Programma 2018:

- Feestelijke opening in januari, waarbij alle/zoveel mogelijk leden welkom zijn. Hierbij zal de geschiedenis App worden geïntroduceerd (als je voor een gebouw staat, krijg je informatie over wat er achter de gevel is!). Dit is voor Bergenaren en voor bezoekers. Ook gaan we proberen om alle studies die de GK heeft uitgegeven digitaal te hebben.
- De Hofzaallezingen worden lezingen op locatie, dat worden er waarschijnlijk 5 (per decennial!), dus met een twist.
- De Geschiedenisquiz wordt er ook een met een twist, misschien 3 quizen op een dag? LO – VO – Volwassen
- Volwassen Monumentdag op de zondag voor de JMD. We willen alle groepen 6 van de afgelopen 24 jaar gaan uitnodigen voor een bijzondere dag. Een soort terugkomdag.
- Samenwerking met museum en Vrienden van het Markiezenhof.
- Logendag (uitwisseling alle Scholen voor Geschiedenis) met academische zitting
- Feestelijke jaarafsluiting met presentatie Bergen in Brokken (het ledengeschenk van 2018)
- Waterschans 2018-4 een themanummer over 50 jaar Geschiedkundige Kring

Het kostenplaatje met de voorlopige dekking kom ook aan de orde. Hier moeten we ook nog mee aan de slag o.a. Fondsenwerving etc. Wij kunnen dit niet alleen, dus heb je tijd, vind je het leuk, wil je je inzetten, meld je aan!

10. Herziene begroting 2016 – Begroting 2017

De penningmeester vertelt in het kort wat er bijgesteld is o.a. contributie, School voor Geschiedenis en excursies bij de baten. Bij de lasten zien we een aanpassing bij De Waterschans, SvG, excursies, uitgaven studie. Opvallen is ook dotatie jubileum. Er was € 2.000,-- begroot, maar de subsidie die we de komende 3 jaar krijgen van de Gemeente willen we reserveren voor het jubileum dus vandaar € 4.500,--. Dit bedrag zien we ook terug op de begroting van 2017.

Er zijn verder geen vragen of opmerkingen. De begroting van 2016 is hiermee vastgesteld.

11. Rondvraag

Een der aanwezigen:

Alle lezingen zijn altijd op dinsdag, dit is best lastig. Kan er gekeken worden naar afwisseling? De voorzitter heeft ook wat moeite met de dinsdagavonden. Hij wil zich wel sterk maken voor variatie.

Rinus Klaassen

Wil graag het bestuur en alle vrijwilligers bedanken voor het afgelopen jaar. Hij wenst de nieuwe bestuursleden veel succes.

Ad van Loon:

Hoorde bij/over de Mastboomlezingen dat er veranderingen op til zijn. Hij vraagt aandacht voor de organisatie en de financiële middelen, die misschien vrij komen.

Jan van Tienen weet te melden dat er afspraken zijn gemaakt voor 5 – 7 jaar, dit loopt in 2017 af. De gelden zullen we monitoren, al zal de nieuwe structuur bij het archief wel veel geld/tijd opslokken.

Jan Hopstaken:

Vraagt nog even aandacht voor de SvG, er liggen inschrijfkarten en affiches. Misschien voor uzelf of om weg te geven.

Joost de Graauw:

Wil het bestuur nog bedanken voor de prettige samenwerking. We komen elkaar nog tegen.

12. Sluiting

De voorzitter meldt dat we aan het einde gekomen zijn van het huishoudelijk gedeelte en sluit om 20.55 uur de vergadering. Hij nodigt de aanwezigen uit voor een drankje en vraagt hen om uiterlijk 21.15 uur terug te zijn voor de lezing van Cees van Broekhoven

Bergen op Zoom, april 2016

Sjef de Wit, secretaris